

Sygn. akt II ZOW 52/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziół (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

Ławnik SN Grzegorz Swaczyna

Protokolant Karolina Majewska

na rozprawie w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 19 października 2022 r.
po rozpoznaniu w sprawie obwinionego **S. B.** - sędziego Sądu Rejonowego w P.,
odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w
Poznaniu złożonego na niekorzyść
od wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie z dnia 29
października 2021 r., sygn. akt ASD 2/21,

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie, wyrokiem z dnia
29 października 2021 r., sygn. akt ASD 2/21, uznał obwinionego S. B. – sędziego
Sądu Rejonowego w P. winnym tego, że w dniu 14 grudnia 2020 r., orzekając w
Sądzie Rejonowym w P., w sprawie sygn. akt VIII K [...] /20, dopuścił się oczywistej
i rażącej obrazę prawa - art. 354a § 1 pkt 1 k.p.k., art. 354 pkt 1 k.p.k., art. 94 § 1
pkt 5 k.p.k., art. 98 § 1 k.p.k. przez to, że wbrew wynikającemu z powołanych

przepisów obowiązku rozpoznał sprawę podejrzaną B. P. i wydał postanowienie o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym bez uprzedniego powołania i wysłuchania biegłego psychologa, ponadto dopuszczając do udziału w tym postępowaniu pokrzywdzonych w charakterze oskarżycieli posiłkowych, jak i sporządzając uzasadnienie bez wskazania istotnych przesłanek będących podstawą orzeczenia, to jest przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej powoływana jako u.s.p., i przyjmując, iż czyn ten stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, na podstawie art. 109 § 5 u.s.p. odstąpił od wymierzenia mu kary dyscyplinarnej, a kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Skarb Państwa (k. 186 - 187).

Od tego wyroku odwołanie złożył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu. Zaskarżył ten wyrok na niekorzyść obwinionego S. B. **w części dotyczącej orzeczenia o karze i zarzucając** rażącą niewspółmierność kary za przypisany delikt dyscyplinarny oraz bezzasadne przyjęcie wypadku mniejszej wagi, wniósł o zmianę wyroku i wymierzenie za przypisany kary obniżenia wynagrodzenia zasadniczego o 10% przez okres dwóch lat (k. 236 - 240).

W piśmie z dnia 10 października 2022 r. obwiniony S. B. wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku. Nadto podał, że z dniem 19 października 2022 r. został przeniesiony w stan spoczynku (por. pismo z dnia 10 października 2022 r. - k. 40- akt II ZOW 52/22 oraz kserokopia decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 sierpnia 2022 r. - k 41 akt II ZOW 52/22).

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie

W utrwalonym, wieloletnim orzecznictwie Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego, dominowało stanowisko, że przyjęcie wypadku mniejszej wagi jest rozstrzygnięciem, które nie może być związane, ani uzależnione od osobowości obwinionego, jego opinii, zachowania się przed i po popełnieniu czynu, a także innych okoliczności mających wpływ na wymiar kary, lecz leżących poza

czynem (por. np. wyroki Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 18 września 2002 r., SNO 24/02, z dnia 26 kwietnia 2005 r., SNO 17/05, z dnia 21 czerwca 2007 r., z dnia 22 stycznia 2010 r., SNO 97/09). Dominowała koncepcja przedmiotowa – podmiotowa wypadku mniejszej wagi, w której znaczenie nadawano jedynie elementom przedmiotowym i podmiotowym danego czynu, z wyłączeniem okoliczności dotyczących samego sprawcy. Wskazuje się, że pozwala to na wzięcie też pod uwagę okoliczności zmniejszających zawartość bezprawia, a w konsekwencji także stopień karygodności czynu. Dla porównania w koncepcji przedmiotowej wypadku mniejszej wagi uwzględnia się jedynie okoliczności związane ze stroną przedmiotową danego czynu, powodujące zmniejszenie jego społecznej szkodliwości, w szczególności kładzie się akcent na przedmiot ochrony i wielkość wyrządzonej szkody. Podkreślić należy, że Rzecznik Dyscyplinarny przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu, w odwołaniu złożonym **na niekorzyść** obwinionego S. B., zaskarżył wyrok Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt ASD 2/22, **tylko w zakresie kary**. W tej sytuacji nie jest zatem możliwe dokonywanie oceny zaskarżonego wyroku, pod kątem zaistnienia ewentualnego błędu w ustaleniach faktycznych skutkującego przyjęciem wypadku mniejszej wagi.

W pisemnym uzasadnieniu wyroku, Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie podkreślił, że nie budzi wątpliwości, iż uchybienia, których dopuścił się obwiniony S. B., w toku postępowania w sprawie o sygn. akt VIII K [...] /20 Sądu Rejonowego w P., miały charakter zarówno oczywistej, jak i rażącej obrazy przepisów k.p.k., wyszczególnionych w opisie czynu. Sąd ten zaznaczył jednak, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na wykazanie, aby wskazane uchybienia, doprowadziły do wydania orzeczenia wadliwego merytorycznie. Błędy proceduralne popełnione przez obwinionego S. B. zostały skorygowane w trybie rozpoznania zwykłego środka odwoławczego w postaci zażalenia. Faktem jest, iż obraza art. 354a § 1 pkt 1 k.p.k. miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia i skutkowała jego uchyleniem celem ponownego rozpoznania sprawy przez sąd I instancji, co niewątpliwie wydłużyło czas trwania tego postępowania. Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie zauważył nadto, że żadne

z uchybień, o których mowa w opisie przypisanego czynu, nie zostało dostrzeżone przez strony postępowania.

Autor odwołania wskazuje, że obwiniony S. B. był uprzednio raz karany dyscyplinarnie (w 2019 r.), i w tej sytuacji odstąpienie od wymierzenia mu kary jest niewychowawcze, gdyż cyt. „utwierdza go w konsekwentnym lekceważeniu norm prawnych.” Wskazał, że od sędziego wymagane jest nie tylko przestrzeganie najwyższych norm moralnych, lecz również maksymalnej staranności i poszanowania prawa.

Sąd Najwyższy, w realiach niniejszej sprawy, nie podzielił stanowiska z odwołania, co do potrzeby wymierzenia obwinionemu S. B., wnioskowanej kary dyscyplinarnej, która jest trzecią, co do surowości w katalogu z art. 109 § 1 u.s.p, ani też zaostrezenia wyroku poprzez orzeczenie innej z kar dyscyplinarnych. Sąd Najwyższy akceptuje stanowisko Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie, że cyt. „przypisane przewinienie dyscyplinarne nie wynikało z nieznajomości przepisów prawa, lecz z rutynowego podejścia do ich stosowania”. Należy też mieć na uwadze fakt długoletniej służby sędziowskiej obwinionego S. B., która cyt. „w żaden sposób nie uzasadnia negatywnej oceny całokształtu jego funkcjonowania w służbie wymiaru sprawiedliwości” (cytaty ze strony 11 uzasadnienia wyroku Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Rzeszowie z dnia 29 października 2021 r., sygn. akt ASD 2/21). Argumenty z odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu w zakresie oceny zapadłego rozstrzygnięcia pod kątem oddziaływania na postawę obwinionego S. B. w jego dalszej służbie w wymiarze sprawiedliwości, straciły na znaczeniu, albowiem od dnia 19 października 2022 r. obwiniony S. B., jest sędzią w stanie spoczynku, czyli nie wykonuje już funkcji orzeczniczych.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[as]